OKM/23/210/2019

Tulostavoiteasiakirja

7.1.2020

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA NÄKÖVAMMAISTEN KIRJASTON (CELIAN) VÄLINEN TULOSSOPIMUS VUOSILLE 2020-2023 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2020

1. Strategiset valinnat

Hallitusohjelmasta tulevat yhteiset tavoitteet

- Kulttuuripalvelut ovat paremmin saavutettavissa ja kulttuurin toimintaedellytykset ovat vahvistuneet
- Kansalaislähtöisiä julkisia palveluita kehitetään. Edistetään digitaalisia palveluita ja esteettömyyttä sekä selkeää hallinnollista kieltä
- Oppimiserot kaventuvat ja koulutuksellinen tasa-arvo lisääntyy
- Lapset ja nuoret voivat hyvin. Nuorten syrjäytyminen vähenee ja nuorten osallisuus kasvaa
- Kansalaisten yhdenvertaisuus, tasa-arvo, yhdenvertaiset oikeudet, demokratia ja osallisuus ja luottamus yhteiskunnan instituutioihin vahvistuvat

OKM 2030-strategiasta tulevat yhteiset tavoitteet

- Kaikkien kyvyt ja osaaminen vahvistuvat: Sivistykselliset oikeudet toteutuvat yhdenvertaisesti
- Merkityksellisen elämän edellytykset turvataan yhdenvertaisesti

OKM:n kulttuuripolitiikan strategia 2025

- Osallisuus kulttuuriin on lisääntynyt ja eri väestöryhmien erot osallistumisessa ovat kaventuneet

Muut hallinnonalan yhteiset tavoitteet

- Virasto edistää aktiivisesti Agenda 2030-ohjelman ja Terveet tilat 2028-ohjelman tavoitteiden toteutumista toiminnassaan.

2. Tavoitetila vuoteen 2030

Celian toiminnan tavoitteena (missiona) on yhdenvertaisuus lukemisessa ja oppimisessa.

Vuonna 2030 Celia on yhdenvertaisen lukemisen ja oppimisen suunnannäyttäjä.

Vuonna 2030 Celian toimintaympäristöön vaikuttaa saavutettavuutta ja esteettömyyttä koskevan lainsäädännön kehittyminen. Saavutettavia digitaalisia julkaisuja on saatavilla eri palvelukanavissa (kaupallisten toimijoiden, Celian ja muiden kirjastojen palveluissa). Vuonna 2030 Celia tuntee saavutettavien palvelujen kokonaisuuden Suomessa ja tarjoaa asiantuntijapalveluja ja tukea saavutettavien aineistojen julkaisijoille ja saavutettavien palvelujen tuottajille. Celia tarjoaa aineistoa, jota muualta ei ole saatavissa ja edistää saavutettavaa lukemista

3. Viraston toiminta-ajatus

Celia on saavutettavan julkaisemisen ja kirjallisuuden asiantuntijakeskus, jonka tehtävä on tukea lukemisesteisten henkilöiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia lukemiseen, oppimiseen ja yhteiskunnalliseen osallistumiseen. Celia tuottaa ja tarjoaa käyttöön saavutettavassa muodossa (kuten ääni- ja pistekirjoina) kauno- ja tietokirjallisuutta ja oppikirjoja, joita ei ole muualta saatavissa, tekee tiivistä yhteistyötä kirjastojen ja muiden toimijoiden kanssa palvelujen tarjoamisessa sekä tarjoaa saavutettavuuden asiantuntijapalveluja julkiselle ja yksityiselle sektorille.

4. Tulostavoitteet

4.1. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus (mittarit liitteessä 1)

Tavoite 1: Kansalaislähtöisiä julkisia palveluita kehitetään. Edistetään digitaalisia palveluita ja esteettömyyttä sekä selkeää hallinnollista kieltä (HALLITUSOHJELMA)

Toimenpide: Verkkopalveluiden kehittäminen

Tavoitteena on, että Celian verkkopalveluja kehitettäessä otetaan huomioon julkishallinnon edellyttämät vaatimukset ja tietojärjestelmien yhteentoimivuus sekä muut e-kirjastopalvelut niin, että Celian tarjonnan siirtäminen muihin sähköisiin palvelukanaviin mahdollistuu.

Tavoite 2: Kaikkien kyvyt ja osaaminen vahvistuvat: Sivistykselliset oikeudet toteutuvat yhdenvertaisesti (OKM-STRATEGIA)

Toimenpide: Saavutettavan julkaisemisen edistäminen

Tavoitteena on, että saavutettava julkaiseminen Suomessa lisääntyy ja saavutettavassa muodossa olevaa kirjallisuutta on saatavissa eri palvelukanavissa.

Tavoite toteuttaa myös Celian talousarviota 2020: "Kirjallisten sisältöjen saavutettavuutta lukemisesteisille henkilöille parannetaan tuottamalla monipuolisia neuvonta- ja asiantuntijapalveluita sekä vahvistamalla yhteistyötä kustantajien, sisällöntuottajien, oppilaitosten ja yhteisöjen kanssa".

Tavoite 3: Osallisuus kulttuuriin on lisääntynyt ja eri väestöryhmien erot osallistumisessa ovat kaventuneet (KULTTUURIPOLITIIKAN STRATEGIA)

Toimenpide 1: Palvelujen saatavuuden vahvistaminen palvelukumppanien kautta

Tavoitteena on, että palvelujen saatavuus palvelukumppanien kautta syvenee.

Tavoite toteuttaa myös Celian talousarviota 2020: "lisätään uusien asiakkaiden pääsyä Celian palveluiden piiriin Celian ja yleisten kirjastojen ja oppilaitosten yhteistyömallin mukaisesti. Celian verkkopalveluiden ja cd-lainauksen käyttöön ohjaamisessa vahvistetaan kumppanuuksia yleisten kirjastojen, korkeakoulukirjastojen ja järjestöjen kanssa"

Toimenpide 2: Lukemisen edistäminen
Tavoitteena on, että lukemisesteisten henkilöiden lukeminen lisääntyy.

Tavoite 4: Lasten ja nuorten oppimismahdollisuuksien vahvistaminen

Toimenpide: Tuotteiden ja palveluiden kehittäminen lapsille ja nuorille yhteistyössä eri toimijoiden kassa

Tavoite toteuttaa Celian talousarviota 2020: "Vastata lasten ja nuorten lisääntyneeseen aineistojen kysyntään ja käyttöön laatimalla lasten ja nuorten palvelustrategia".

Tavoite 5: Eriarvoistumisen ehkäiseminen ja yhdenvertaisten mahdollisuuksien tukeminen lukemisessa

Toimenpide: Saavutettavan julkaisemisen täydentäminen Celian kirjatarjonnalla

Tavoite toteuttaa Celian talousarviota 2020: "Kokoelmapolitiikan uudistamisessa yhdistetään kauno-, tieto- ja oppikirjojen tuotantopolitiikat ottaen huomioon muiden toimijoiden tuottamat saavutettavat julkaisut ja niiden saatavuus".

4.2. Toiminnallinen tuloksellisuus (mittarit liitteessä 1)

Virasto toimii laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti ottaen huomioon valtiontalouden toiminnalle asettamat reunaehdot.

5. Voimavarojen hallinta (mittarit liitteessä)

Konsernitavoitteiden mukaisesti virasto kehittää ja johtaa työyhteisöään tavoitteena henkilöstön hyvä työkyky ja hyvinvointi, asiantuntijuus, vahva osaaminen ja sen kehittäminen, liikkuvuuden edistäminen sekä valtion työnantajakuvan uudistaminen. Virasto ottaa toiminnassaan huomioon lainsäädännön mukaiset yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovelvoitteet niin toiminnallisesta kuin henkilöstöpoliittisesta näkökulmasta. Tilat ovat tehokkaasti käytössä valtion toimitilastrategian mukaisesti. Hankintapolitiikka perustuu valtion keskitettyihin palveluihin.

Rahoitustaulukot ovat liitteessä 1.

6. Riskienhallinta

Liitteessä 2 (Riskianalyysi) on käsitelty tulostavoitteiden saavuttamisen kannalta keskeisiä riskejä sekä toimenpiteitä niiden ehkäisemiseksi.

7. Voimassaolo ja seuranta

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan vuosittain opetus- ja kulttuuriministeriön ja viraston välillä käytävien tulosneuvottelujen yhteydessä ja ministeriön tilinpäätöksessä koskien kirjanpitoyksikköjä sekä tarvittaessa erillisissä ministeriön ja viraston välisissä kokouksissa. Virasto raportoi opetus- ja kulttuuriministeriölle edellä esitettyjen tavoitteiden, myös konkreettisten toimien, saavuttamisesta ja määrärahojen käytöstä sekä vaikuttavuudesta vuosittain tilinpäätösasiakirjassaan sekä tarkoituksenmukaisesti yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkökulmasta ja toimittaen edellisiä koskevat voimassaolevat suunnitelmat ministeriölle vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Tulossopimuksen puolivuotistoteumaa arvioidaan syksyn tulosneuvottelujen yhteydessä. Raportointi tulostavoitteiden toteumista tapahtuu lisäksi kaksi kertaa vuodessa valtion tulostietojärjestelmään 30.6. tilanteesta 30.8. ja 31.12. tilanteesta 15.3. mennessä.

Allekirjoitukset

Helsingissä 7.1.2020.

Riitta Kaivosoja
ylijohtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Marketta Ryömä
Kirjastonjohtaja
Näkövammaisten kirjasto Celia

Liitteet

1. Näkövammaisten kirjasto Celian tulostavoitteet ja mittarit vuosille 2020-2023 sekä määrärahat vuodelle 2020.
2. Riskianalyysi

Liite 1. TULOSTAVOITTEET JA MITTARIT VUOSILLE 2020-2023 SEKÄ MÄÄRÄRAHAT VUODELLE 2020

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Tavoite/ toimenpide sekä mittarit	2019 arvio	2020 tavoite	2021 tavoite	2022 tavoite	2023 tavoite
Tavoite 1 **Kansalaislähtöisiä julkisia palveluita kehitetään. Edistetään digitaalisia palveluita.**					
Toimenpide 1. **Verkkopalveluiden kehittäminen**					
Mittari 1. Verkkopalvelu-strategian laadinta	-	Verkkopalveluske-naariot laadittu ottaen huomioon muut e-kirjastopalvelut. Lyhyen aikavälin (2020-2023) strategia laadittu	Verkkopalvelu-strategia pitkälle aikavälille valmistunut.		
Mittari 2. Verkkopalvelujen lyhyen aikavälin (2020-2023) strategian toteuttaminen	-	Suunnittelu käynnistynyt: tiekartta laadittu	Jakelu-järjestelmän kilpailutus. Uusien jakeluformaattien käyttöönotto (EPUB3) DAISYn rinnalle	Uusien jakelu-formaattien käyttöönotto jatkuu	Hajautettujen jakelujärjestelmien kokeilut
Mittari 3. CD-jakelusta luopumisen selvittäminen	-			Selvityksen laatiminen käynnistynyt	CD-jakelusta luopumisen mahdollisuuksien ja edellytysten selvittäminen valmistunut.
Tavoite 2 **Kaikkien kyvyt ja osaaminen vahvistuvat: sivistykselliset oikeudet toteutuvat yhdenvertaisesti**					
Toimenpide 1. **Saavutettavan julkaisemisen edistäminen**					
Mittari 1. Selvitys yhteistyössä kustantajien kanssa saavutettavan julkaisemisen lisäämiseksi	-	selvitystyö käynnistynyt	selvitystyö valmis (helmimaaliskuussa 2021)		

Mittari 2. Kartoitus kustantajakentän tarpeista ja toiveista liittyen saavutettavaan julkaisemiseen	-	Kartoitus tehty pohjoismaisena yhteistyönä	Suunnitelma Celian saavutettavuuspalveluiden kehittämiseksi valmis	Uudistetun palvelusuunnitelman toteutus käynnistynyt	Toteutuksen jatkaminen ja arviointi
Mittari 3. Saavutettavan julkaisemisen suositukset sekä saavutettavuus- konsultointi ja -koulutukset yhteensä (lkm)	tavoite 30	30	30	30	30
Tavoite 3 **Osallisuus kulttuuriin on lisääntynyt ja eri väestöryhmien erot osallistumisessa ovat kaventuneet**					
Toimenpide 1. **Palveluiden saatavuuden vahvistaminen yhteistyökumppaneiden kautta**					
Mittari 1. Kirjastoille suunnatun digituen kehittyminen. Kouluttaminen yleisten kirjastojen henkilöstölle suunnatuissa digiajokortti- koulutuksissa (yleisten kirjastojen digihanke)	2 alueellista kehittämistehtävää hoitavan kirjaston toiminta-aluetta saanut koulutuksen	5/9 alueellista kehittämistehtävää hoitavan kirjaston toiminta-aluetta saanut koulutuksen	9/9 alueellista kehittämistehtävää hoitavan kirjaston toiminta-aluetta saanut koulutuksen	Tarkistetaan tilanne	Tarkistetaan tilanne
Mittari 2. Palvelukumppanien tyytyväisyyden selvittäminen	-	Asiakastyytyväisyys- kysely kehitetty ja toteutettu	Tulokset arvioitu ja valitut kehittämistoimet käynnistetty	Kehittämistoimien toteuttaminen jatkuu	Toteutuksen arviointi ja mahdollinen mittareiden tarkentaminen
Mittari 3. Asiakkaita palveluiden piirissä (Celian rekisterissä olevat asiakkaat) lkm	62 000	74 000	86 000	98 000	110 000

Mittarit 4 – 6: Palvelukumppanien toiminnan vaikutus asiakkaiden aktiivisuuteen: montako prosenttia eri kumppaneiden hallinnoimista verkkopalveluasiakkaista on kuunnellut kirjaa vuoden aikana yhteensä 3 tuntia tai enemmän					
Mittari 4. Korkeakoulujen kautta Celian asiakkaiksi tulleiden käyttäjien aktiivisuus	35 %	37 %	39 %	41 %	43 %
Mittari 5. Koulujen kautta Celian asiakkaiksi tulleiden käyttäjien aktiivisuus	20 %	23 %	26 %	29 %	32 %
Mittari 6. Yleisten kirjastojen kautta Celian asiakkaiksi tulleiden käyttäjien aktiivisuus	45 %	47 %	49 %	51 %	53 %
Toimenpide 2. Lukemisen edistäminen					
Mittari 1. Lukemisen edistämisen toimintasuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen	-	Toimintasuunnitelma valmis	Toteutus käynnistynyt	Toteutus jatkuu	Toteutuksen arviointi

Tavoite 4 **Lasten ja nuorten oppimismahdollisuudet vahvistuvat**					
Toimenpide 1. **Tuotteiden ja palveluiden kehittäminen lapsille ja nuorille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa**					
Mittari 1. Lasten ja nuorten palveluiden strategian päivittäminen	-	Strategian päivittäminen käynnistynyt: nykytilan kartoitus ja kehittämiskohteiden tunnistaminen	Strategia valmistunut jatkotoimenpide-ehdotuksineen	Strategian toteuttaminen etenee	Strategian toteuttamisen arviointi laadittu
Mittari 2. Selvitys kustantajien edellytyksistä ja valmiuksista tuottaa saavutettavaa aineistoa	-	Laadullinen selvitys tehty			
Mittari 3. Äänikirjojen käytön edistäminen opetussuunnitelman tarkoittamana erityisenä apuvälineenä	-	Toimintasuunnitelma laadittu ja toteutus alkanut			

Tavoite/ toimenpide sekä mittarit	**2019 arvio**	**2020 tavoite**	**2021 tavoite**	**2022 tavoite**	**2023 tavoite**
Tavoite 5 **Eriarvoistuminen vähenee ja yhdenvertaiset mahdollisuudet lukemisessa vahvistuvat**					
Toimenpide 1 **Saavutettavan julkaisemisen täydentäminen Celian kirjatarjonnalla**					
Mittari 1. Celian julkaisupolitiikan uudistaminen	-	Uudistettu julkaisupolitiikka valmis	Julkaisupolitiikan toteuttaminen	Julkaisupolitiikan toteuttaminen jatkuu	Julkaisupolitiikan arviointi
Mittari 2. Erityisryhmille suunnattujen tuotteiden kehittäminen	-	Taktiilioppimateraalien kehittäminen yhteistyössä jatkuu	Selvitys Valteri Onervan tuotteiden ottamisesta Celian palveluun	Selvitys muiden toimintarajoitteisten henkilöiden materiaalitarpeista	

Mittari 3. Vuosittaiset kirjahankinnat Celian kokoelmaan (tuotanto + valmishankinnat) (nimekettä)	1 350	1 300	1 250	1 250	1 200
Mittari 4. Valmishankintojen osuusvuosittaisestakirjahankinnasta % (yhteistuotantolasketaan valmishankinnaksi)	25 %	30 %	30 %	35 %	35 %

Toiminnallinen tuloksellisuus

Tuotokset ja laadunhallinta

Suoritteet ja julkishyödykkeet

Tavoite/ toimenpide sekä mittarit	**2019 arvio**	**2020 tavoite**	**2021 tavoite**	**2022 tavoite**	**2023 tavoite**
Tavoite 1. Verkkolainaus lisääntyy					
Toimenpide 1 Verkkolainaukseen ohjaaminen					
Mittari 1. Verkkoasiakkaiden osuus kaikista asiakkaista %	77 %	81 %	84 %	86 %	87 %
Mittari 2. Verkkolainaajien osuus yli 65-vuotiasta %	31 %	35 %	39 %	43 %	46 %

Tavoite 2. **Palveluiden kokonaiskäyttö pysyy vähintään v. 2019 tasolla** **S= seurantamittari**					
Toimenpide 1 **Palveluiden käytön seuranta ja suuntaaminen**					
Mittari 1. Palveluiden kokonaiskäyttö (lkm)	1 500 000	1 700 000	1 900 000	2 050 000	2 250 000
Mittari 2. Celian lainauspalveluiden kokonaiskäyttö (lkm) S	1 050 000	1 260 000	1 440 000	1 620 000	1 800 000
Mittari 3. Oppikirjatoimitukset (lkm) S	46 000	50 000	42 500	36 000	30 000
Mittari 4. Palveluiden piiriin tulleet uudet asiakkaat (lkm)	13 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Mittari 5. Sopimuksen tehneiden kirjastojen aktiivisuus: niiden kirjastojen osuus, jotka rekisteröineet asiakkaita S	tavoite 85 %	85 %	85 %	85 %	85 %
Mittari 6. Sopimuksen tehneiden oppilaitosten aktiivisuus: niiden oppilaitosten osuus, jotka rekisteröineet asiakkaita S	-	85 %	85 %	85 %	85 %

Mittari 7. Sopimuksen tehneiden korkeakoulukirjastojen aktiivisuus: niiden kirjastojen osuus, jotka rekisteröineet asiakkaita S	tavoite 85 %	85 %	85 %	85 %	85 %
Mittari 8. Celian CD- kirjojen lainaus yleisistä kirjastoista (lkm) S	150 000	175 000	200 000	225 000	250 000
Mittari 9. Vierailut Celian saavutettavuussivustolla (lkm) S	20 000	27 000	29 000	31 000	33 000
Mittari 10. Aktiivisten lasten ja nuorten (1-18 v.), jotka kuunnelleet verkkokirjaa vähintään 3 h, osuus Celian rekisterissä olevista lapsista ja nuorista S	21 %	24 %	27 %	31 %	35 %
Mittari 11. EPUB3- tuotannon määrä (nimekettä)		Mallitus ja pilotti-tuotannot	25	50	75

Palvelukyky ja laatu

Tavoite/ toimenpide sekä mittarit	**2019 arvio**	**2020 tavoite**	**2021 tavoite**	**2022 tavoite**	**2023 tavoite**
Tavoite 1. Henkilöasiakkaiden asiakastyytyväisyys sähköisiin palveluihin pysyy vähintään v. 2019 tasolla					
Mittari 1. Asiakastyytyväisyys sähköisiin palveluihin (1-5)	4,0	4,0	4,0	4,1	4,2

Tavoite 2. Palvelulupaukset toteutuvat					
Mittari 1. Palvelulupaus: äänikirjapalvelu verkossa toimii 24/7 huomioon ottaen tukipalveluiden saatavuus vain virka-aikana	99,2 % (katkoksia kolmena päivänä)	100 %	100 %	100 %	100 %
Mittari 2. Palvelulupaus: kumppanikirjastojen ja oppilaitosten yhteydenottoihin vastataan arkisin vuorokauden kuluessa (otantaan perustuva seuranta)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Mittari 3. Saavutettavaa julkaisemista koskeviin yhteydenottoihin vastataan arkisin vuorokauden kuluessa (otantaan perustuva seuranta)		100 %	100 %	100 %	100 %
Mittari 4. Palvelulupaus: kauno- ja tietokirjallisuuden tuottaminen hankinnasta lainattavaksi tapahtuu keskimäärin 3 kuukaudessa	100 %	100%	100 %	100 %	100 %

Toiminnallinen tehokkuus

Tuottavuus

Tavoite/ toimenpide sekä mittarit	2019 arvio	2020 tavoite	2021 tavoite	2022 tavoite	2023 tavoite
Tavoite 1. Tuottavuus säilyy vuoden 2019 tasolla					
Mittari 1. Työn tuottavuus (palvelusuorit-teet/htv)	34 884	37 778	42 222	45 556	50 000

Taloudellisuus

Tavoite/ toimenpide sekä mittarit	2019 arvio	2020 tavoite	2021 tavoite	2022 tavoite	2023 tavoite
Tavoite 1. Yksikkökustannukset säilyvät vähintään vuoden 2019 tasolla					
Mittari 1. Lainan hinta	5,4	5	5	4,5	4,5

Voimavarojen hallinta
Konsernitavoitteet (henkiset voimavarat, toimitilat ja infrastruktuuri, muut konsernitavoitteet)

Mittari	2019 arvio	2020 tavoite	2021 tavoite	2022 tavoite	2023 tavoite
Henkilötyövuodet (toimintamenot, htv)	43	45	45	45	45
Työtyytyväisyys (VM Baro)	tavoite 3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Sairauspoissaolot (pv/htv)	7,1	7	7	7	6,5
Koulutuspäivät (työpäiviä/htv)	3	3	3	3	3

Johtaminen (VM Baron johtajuusindeksi)	3,13	3,2	3,2	3,3	3,3
Sopimuksista Hanselin kilpailuttamia (%)	5	5	10	15	20
Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskeva mittari (onko laadittu yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat sekä konkreettiset toimet)	Henkilöstöpoliittinen suunnitelma laadittu vuosille 2018-2020. Toiminallinen suunnitelma (asiakasnäkökulma) laadittu vuosille 2019-2024.	Suunnitelmien toteuttaminen	Suunnitelmien toteutumisen arviointi ja päivitys vuosille 2022-2023	Päivitetyn suunnitelman toteuttaminen	Päivitetyn suunnitelman toteutumisen arviointi
Kestävää kehitystä koskeva mittari		Celian kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen päivittäminen ja julkaiseminen	Sitoumuksen toteuttaminen ja seuranta	Sitoumuksen toteuttaminen ja seuranta	Sitoumuksen arviointi ja päivittäminen
Digitaalisuutta koskeva mittari: verkkolainojen osuus kokonaislainauksesta	68 %	72 %	75 %	80 %	80 %
Osaamisen johtamista ja kehittämistä koskeva mittari		Celia on määritellyt keskeiset, tulevaisuuteen suuntautuvat strategiset osaamisalueet ja käynnistänyt osaamisen kehittämisen systemaattisesti	Osaamisen kehittämissuunnitelman toteuttaminen jatkuu	Suunnitelman arviointi ja päivittäminen	Suunnitelman toteuttaminen jatkuu
Valtion virastojen välistä yhteistyötä koskeva mittari:		1 %	1 %	1 %	1 %

Celian työpanoksesta kohdennettu osuus virastojen välisten yhteisprojektien toteuttamiseen					
Celian tilaratkaisun selvittäminen vuokrasopimuksen umpeutuessa 1.1.2024			Selvitys tilaratkaisusta		

Määrärahat

Määrärahat	**TA 2019 + LTAt 2019**	**2020 TA**	**2021 kehys**	**2022 kehys**	**2023 kehys**
Momentti 29.80.05 Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	5 199	5 211	5 174	5 163	5 077

Liite 4. Tulossopimus 2020-2023. Riskianalyysi

TAVOI-TE/ NRO	RISKI	ARVO Todennäköisyys/ vakavuus	MAHDOLLI-NEN SEURAUS	VASTATOIMENPIDE
1 1	Järjestelmien välinen yhteensopimattomuus (esim. tietojen kuvailu, metatiedot, ABC-konsortio).	2/2	Lisätyötä sekä lähettävälle että vastaanottavalle taholle.	Standardien käyttö sekä lähettävän että vastaanottavan tahon välillä. Celian aktiivinen mukanaolo standardien kehittämiseksi. Valtion-hallinnon vaatimusten noudattaminen.
	Asiakaslähtöisten verkkopalvelujen kehittäminen ontuu (asiakkaiden vaatimustaso nousee ja moninaistuu, palvelu nyt Daisyn ehdoilla)	2/3	Palveluiden käyttö vähenee. Asiakastyytyväisyys laskee.	Datamart työvälineeksi. Käyttäjälähtöinen kehittäminen, systemaattinen kehittämisote (verkkopalvelujen kehittämisen roadmapin tarkentaminen ja mittarien määrittely toteutukselle, minimiratkaisun määrittely). Kumppanuudet.
	CD-palvelun käyttäjämäärä ei käänny laskuun (nyt 14 000 käyttäjää)	3/2	Korvaavan ratkaisun löytäminen hidastuu ja vaikeutuu. Kahden formaatin loukku (Daisy cd-lainaajille, EPUB verkkolainaajille). Cd-soitinten saatavuus vaikeutuu tai tarjonta loppuu. Polttorobottien uusimistarvetta. Cd-levyjä ei ehkä ole saatavissa myöhemmin.	Cd-levyjen, cd-soitinten ja polttorobottien tarjonnan hiipumisen riittävän aikainen ennakointi. Useampia ratkaisuja cd-palvelun korvaamiseksi, esim. kumppani-ratkaisut ja helppokäyttöinen verkkopalvelu.
2	EU-direktiivin vaatimukset eivät toteudu. Kaupallisten julkaisujen saavutettavuus ei toteudu odotetussa aikataulussa (2020-2023)	3/2	Saavutettava julkaiseminen ei lisäänny	EU:n esteettömyys-direktiivi hyväksytty 17.4.2019, mutta sen vaikutukset näkyvät vasta 2025. Celian saavutettavuuspalvelujen määrittely ja tarjonta ennakoiden esteettömyysdirektiivin tuloa. Tuotantoyhteistyöstä tuotantotukeen äänikirjojen kohdalla. Ks. myös kohta 5.
3 3	Palvelukumppanien aktiivisuus hiipuu	1/3	Yhdenvertaisuus lukemisessa ei	Palvelukumppanien tarpeiden ja

			toteudu. Uusia asiakkaiden saaminen palvelujen piiriin hidastuu. Maantieteelliset erot kasvavat. Paineet siirtyvät Celialle.	tilanteen selvittäminen. Kohdennettu markkinointi hiljaisille kumppaneille hyödyntäen Datamartista saatavia analyyseja. Yhteistyön vaikuttavuuden vahvistaminen kuntatasolla.
6 4	Oppilaitosten odotukset ja Celian oppimateriaalitarjonta eivät kohtaa. Koulut odottavat, että Celia tarjoaa maksutta kustantajien aineiston kattavasti. Koulujen itsensä tarjoama tuki lukemisesteisille oppilaille ei ole riittävä.	2/3	Lasten ja nuorten syrjäytymisuhka koulunkäynnissä ja opiskelussa. Lasten ja nuorten aktiivisuus Celian palvelujen käytössä ei lisäänny.	Kirjakeskeisyydestä luopuminen, ilmiöpohjaiset kokonaisuudet. Kaupallisen oppikirjatarjonnan saavutettavuuden selvittäminen. Äänikirjojen merkityksen korostaminen apuvälineinä. Asennemuokkaus koulujen suuntaan. Celialta uudenlaisia palveluja ja tukea koulujen suuntaan. Lukemisen edistäminen kauno- ja tieto-kirjallisuuden avulla.
7 5	Kirjastojen ja kustantajien välisiä sopimuksia ei synny, jolloin saavutettavaan muotoon julkaistuja aineistoja ei ole saatavilla kirjastojen e-kirjapalveluissa.	3/3	Celian julkaisupolitiikkaa ei pystytä aidosti toteuttamaan, vaan Celia hankkii/tuottaa vastaavat aineistot edelleen omaan kokoelmaansa.	Verkkopalveluskenaarioiden laadinta kokonaisuuksien hahmottamiseksi. Saavutettavien e-kirjastopalvelujen hyötyjen ja mahdollisuuksien viestiminen eri suuntaan. Ks. myös kohta nro 2.
8	Henkilöstön vähäinen määrä suhteessa työtehtäviin ja työmäärään-	3/2	Uupuminen. Palvelujen toteuttaminen ja kehittäminen hidastuu. Tavoitteita ei saavuteta.	Työhyvinvoinnin, osaamisen ja johtamisen vahvistaminen strategian mukaisesti. Tehtävien priorisointi ja voimavarojen uudelleenkohdentaminen. Roolien tarkistaminen. Kumppaniyhteistyön jatkaminen.

Riskienarviointi:
Todennäköisyys:
1= pieni
2= keskimääräinen
3= suuri

Vakavuus:
1=kohtalaisia ongelmia
2=huomattavia ongelmia
3=toteutuessaan estää tavoitteen toteutumisen